

Opodatkowanie dochodów uzyskanych w Niemczech z tytułu udziału w umowach wspólnego przedsięwzięcia

Świadczenie usług na terenie Niemiec za pośrednictwem Międzynarodowej Spółdzielni Usługowej EXPATEAM opiera się na zawieraniu tzw. „umów wspólnego przedsięwzięcia” pomiędzy jednoosobowymi przedsiębiorcami - członkami spółdzielni. Umowa tego rodzaju jest umową spółki. Spółka zawiązana w celu zrealizowania konkretnego zlecenia nie jest jednak przedsiębiorstwem w rozumieniu przepisów podatkowych, ponieważ celem takiej spółki nie jest prowadzenie działalności w sposób zorganizowany i ciągły, lecz tylko zrealizowanie jednego konkretnego kontraktu. Dochody z udziału w takich przedsięwzięciach podlegają opodatkowaniu przez każdego z uczestników indywidualnie.

W którym kraju należy zapłacić podatek dochodowy?

Zgodnie z polsko-niemiecką umową o unikaniu podwójnego opodatkowania osoba fizyczna lub firma powinna zapłacić podatek w tym kraju, w którym ma miejsce zamieszkania lub siedzibę. Wyjątkiem jest sytuacja jeżeli osoba przebywa głównie (tzn. w sposób ciągły przez ponad 183 dni) w drugim kraju lub uzyskuje dochody przez położony w drugim kraju zakład. Pojęcie „zakład” oznacza w tym przypadku nie tylko infrastrukturę materialną, jak np. budynki, urządzenia, lecz przede wszystkim miejsce o kluczowym znaczeniu dla generowania dochodów. W przypadku usług budowlanych uznaje się, że budowa stanowi zakład w rozumieniu umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania jeżeli prace budowlane trwają ponad 12 miesięcy. Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania jest przepisem nadrzędnym wobec krajowych przepisów podatkowych, stąd żaden kraj nie może domagać się podatku od dochodów, które zostały prawidłowo opodatkowane w drugim kraju. Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania w pewnych sytuacjach pozostawia do decyzji podatnika wybór kraju, w którym ma on zapłacić podatek dochodowy. Na przykład niemiecki system podatkowy przewiduje możliwość przyznania statusu rezydenta podatkowego (nieograniczonego obowiązku podatkowego z prawem do kwoty wolnej od podatku i ulg podatkowych) osobom, które nie mają w Niemczech miejsca zamieszkania ani przeważającego okresu pobytu (ponad 183 dni). Warunkiem jest, aby podatnik wystąpił do niemieckiego urzędu skarbowego o potraktowanie go tak jak podatnika o nieograniczonym obowiązku podatkowym. Aby urząd niemiecki zgodził się na to musi być spełniony warunek, że dochody uzyskane w Niemczech stanowią przynajmniej 90% całych rocznych albo dochody spoza Niemiec nie przekraczają granicy 4002 EUR. Wynikają stąd następujące wskazówki co do wyboru kraju opodatkowania:

I. Kiedy trzeba zapłacić podatek w Niemczech?

Istnieją przypadki kiedy podatek od dochodów uzyskanych z tytułu uczestnictwa w umowach wspólnego przedsięwzięcia w ramach Spółdzielni EXPATEAM trzeba zapłacić w Niemczech. Ma to miejsce zawsze wtedy, gdy:

1. Posiada się stałe miejsce zamieszkania w Niemczech lub pobyt w Niemczech trwał w sposób ciągły przez ponad ½ roku.
2. Budowa trwała ponad 12 miesięcy (istotny jest czas trwania budowy, a nie czas przez jaki podatnik na tej budowie pracował)
3. Gdy dochody w Niemczech są uzyskiwane za pośrednictwem jakiegoś stałego miejsca prowadzenie działalności (np. sklep, zakład rzemieślniczy, produkcyjny, rolny, itp.)

II. Kiedy możemy wybrać kraj opodatkowania?

Taki przypadek występuje, kiedy nie mamy miejsca zamieszkania, ani pobytu ponad ½ roku w Niemczech, ale nasze dochody uzyskane w Niemczech stanowią przynajmniej 90% całorocznych dochodów, albo dochody uzyskane w Polsce nie przekraczają 4002,- EUR.

III. Kiedy trzeba zapłacić podatek w Polsce?

Jeżeli mamy stałe miejsce zamieszkania w Polsce i nie dotyczy nas żaden z wyżej wymienionych przypadków, to musimy opodatkować dochody w Polsce.

Jeżeli nasze dochody podlegają opodatkowaniu w Niemczech:

Należy w terminie do 31 maja złożyć roczne zeznanie podatkowe w Niemczech i wykazać w nim dochody uzyskane na terenie Niemiec. Opodatkowanie w Niemczech daje możliwość skorzystania z wysokiej kwoty wolnej od podatku oraz odliczenia wielu ulg, co z reguły jest korzystne dla podatnika. Druki do rozliczenia podatku w Niemczech można pobrać pod adresem:

www.pracabezgranic.info/druki/DE_forms-firma.pdf

Osoby, których to dotyczy (tj. takie, które mają miejsce zamieszkania lub firmę zarejestrowaną w Polsce) powinny także złożyć zeznanie podatkowe w Polsce. W polskim zeznaniu PIT należy wówczas wykazać także dochody niemieckie. Należy je przeliczyć na PLN i wypełnić załącznik PIT ZG wpisując dochody niemieckie w części CI. W wierszu 6 kolumnie b (pole 24). Następnie należy je wykazać w deklaracji PIT-36 w części CH. Obliczenie podatku w polu 168 jako Dochody uzyskane za granicą, o które zwiększana jest podstawa opodatkowania do ustalenia stopy procentowej. Następnie należy dodać te dochody do dochodów uzyskanych w Polsce, obliczyć wysokość polskiego podatku dochodowego według skali podatkowej 18/32% od zsumowanych dochodów polskich i niemieckich, ustalić procentowy stosunek tego podatku do całkowitego dochodu i tak wyliczoną stopę procentową zastosować tylko do dochodów uzyskanych w Polsce. Dochody niemieckie nie są wówczas objęte podatkiem, a jedynie uwzględnione przy obliczeniu podatku od dochodów uzyskanych w Polsce.

Jeżeli nasze dochody podlegają opodatkowaniu w Polsce:

Należy w terminie do 30 kwietnia złożyć deklaracje PIT. Dochody z uczestnictwa w umowach wspólnego przedsięwzięcia należy wykazać w części D.1 formularza PIT-36 tak jak dochody ze spółek. Należy przy tym zwrócić uwagę, że koszty poniesione w związku z uczestnictwem w spółkach powinny być uwzględnione przy ustalaniu dochodu ze spółek. Musi bowiem istnieć związek pomiędzy kosztami uzyskania przychodów i źródłem przychodu.

Sugerujemy, aby dochodów ze spółek EXPATEAM nie dopisywać na bieżąco do książki przychodów i rozchodów lecz potraktować odrębnie. Należy przy tym pamiętać, że przy rozliczeniu umowy wspólnego przedsięwzięcia od przychodu odejmowane są wspólnie ponoszone koszty i dopiero dochód jest dzielony pomiędzy współników. Dlatego w przypadku rozliczania się na podstawie ryczałtu ewidencjonowanego dla ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania należy do uzyskanego dochodu dodać poniesione koszty.

***

Styczeń 2012

Schemat do ustalenia kraju, w którym należy opodatkować dochody z działalności gospodarczej uzyskane na terenie Niemiec

